

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJALOKA

PROGRAM DELA

in finančni načrt

ZA LETO 2015

**KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA, Šolska ulica 6, 4220
Škofja Loka**

Tel.: 04 511 25 00, GSM: 051 341 126, Faks: 04 511 25 10,

E-naslov: info@knjiznica-skofjaloka.si

DŠ: 27048870, Matična številka: 5052963, TRR: 01322-6030374492

KAZALO

KAZALO.....	2
UVOD.....	3
1. POSLANSTVO SPLOŠNE KNJIŽNICE.....	3
1.1 Javni interes.....	4
1.2 Plan 2015 v številkah.....	5
2. MREŽA KNJIŽNICE IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA.....	5
2.1. Prebivalstvo.....	5
2.2. Prostor in zbirke.....	5
2.3. Članstvo, izposoja in obisk.....	6
2.3.1. Članstvo.....	6
2.3.2. Izposoja.....	7
2.3.3. Obisk.....	8
2.4. Kadrovska zasedenost.....	8
3. IZGRADNJA KNJIŽNIČNE ZBIRKE.....	9
3.1. Normativi in vsebinski okvir predvidenih nakupov v letu 2015.....	9
3.2. Financiranje nakupa knjižničnega gradiva v letu 2015.....	10
3.3. Odpis gradiva.....	11
3.4. Domoznanska dejavnost.....	11
4. PRIREDITVE IN BIBLIOPEDAGOŠKA DEJAVNOST.....	12
4.1. Bibliopedagoška dejavnost za otroke in mladino.....	12
4.2. Prireditve za odrasle.....	12
5. KADROVSKI NAČRT IN IZOBRAŽEVANJE.....	12
5.1. Izobraževanje in usposabljanje.....	13
6. DELOVNI KOLEDAR 2015.....	13
7. FINANČNI NAČRT, INVESTICIJE IN INV. VZDRŽEVANJE.....	15
NAMESTO ZAKLJUČKA.....	17

Tabele:

- TABELA 1 – Prebivalstvo po občinah (stanje 1.7.2014) (s.5)
TABELA 2 – Stanje prostorov in zbirke gradiva (s.6)
TABELA 3 – Prebivalstvo in članstvo KIT (2014) (s.7)
TABELA 4 – Zaposleni po zasedbi delovnih mest in sistemizacija (na dan 31.12.2014) (s.8)
TABELA 5 – Razporeditev nakupa gradiva 2015 (s.10)
TABELA 6 – Planirana sredstva za nakupa gradiva 2015 (s.11)
TABELA 7 – Okvirni načrt usposabljanj v letu 2015 (s.13)
TABELA 8 – Delovni koledar 2015 (s.13)
TABELA 9 – Povzetek finančnega načrta 2015 (s.15)
TABELA 10 – Investicije in investicijsko vzdrževanje – plan 2015 (s.16)

Grafi:

- GRAF 1 – Izposoja gradiva na dom (2009 – 2013) (s.7)
GRAF 2 – Obisk knjižnice zaradi izposoje (2009 – 2013) (s.8)

UVOD

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka je osrednja knjižnica za območje občin Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri. Območje štirih občin je v letu 2014 imelo 41.871 prebivalcev od tega 22.920 v Občini Škofja Loka, 7.361 v Občini Gorenja vas – Poljane, 6.745 v Občini Železniki in 4.845 v Občini Žiri.¹

Osrednja knjižnica v Škofji Loki skrbi za usklajevanje nabavne politike gradiva na svojem območju, spremlja in usmerja strokovno delo na podlagi dogovorjene knjižničarske politike in neposredno pregleduje delo krajevnih knjižnic, skrbi za strokovno izpopolnjevanje knjižničarskih delavcev, svetuje, zbira, podatke o delovanju knjižnic na svojem območju in vodi njihov razvid.

Knjižnica izvaja svojo dejavnost s pomočjo mreže, ki ji sestavljajo osrednja in krajevne knjižnice ter s pomočjo fonda potujoče knjižnice, ki oskrbuje tudi dve izposojevalni mesti – v Domu starejših občanov v Škofji Loki in v Podružnični šoli Sovodenj, kjer se z nakupi izgraja tudi stalna zbirka z namenom postopne ureditve nove krajevne knjižnice.

Mrežo Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka sestavljajo:

- Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka – osrednja knjižnica,
- Krajevna knjižnica Trata – Frankovo naselje,
- Krajevna knjižnica Gorenja vas,
- Krajevna knjižnica Poljane,
- Krajevna knjižnica Železniki,
- Krajevna knjižnica Žiri,
- Izposojevališče Sovodenj.

Osrednja knjižnica v Škofji Loki je tudi nosilka knjižničnega informacijskega sistema, zato organizira knjižnično informacijsko službo za dogovorjene naloge, ima lastno bazo podatkov, se povezuje z drugimi informacijskimi centri v lastnem sistemu, vodi in organizira medknjižnično izposajo ter opravlja naloge urejanja domoznanske zbirke za celotno območje delovanja.

1. POSLANSTVO SPLOŠNE KNJIŽNICE

Sodobna splošna knjižnica je stičišče lokalne skupnosti. Knjižnica kot ustanova ima pomembno vlogo v tekmovanju za pozornost javnosti.

Poslanstvo Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka je omogočiti vsem prebivalcem na območju delovanja knjižnice neomejen dostop do knjižničnega gradiva in informacij ter informacijskih in kulturnih storitev, kakor jih določajo zakoni in drugi predpisi in kakor izhajajo iz tradicije knjižnice in njenega okolja.

Vse spremembe in novosti, ki jih uvajamo in poudarjamo, podpirajo štiri osnovne vloge sodobne knjižnice: kulturno, informacijsko, izobraževalno ter komunikacijsko središče, pa naj gre za tehnološko, informacijsko vozlišče ali pa samo za prijeten, odprt prostor, kjer se ljudje radi srečujejo.

Naše temeljne naloge so opredeljene tudi v Manifestu o splošnoizobraževalnih knjižnicah, ki je bil sprejet na 10. seji Mednarodnega sveta za Splošni informacijski sistem v Parizu leta

¹ stanje 1.7.2014 - vir podatkov spletna stran: <http://www.stat.si>

1994 v okviru Unesca in v sodelovanju z Mednarodno federacijo knjižničarskih združenj IFLA.

Delovno področje javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka pojasnjujejo in utemeljujejo naslednje zakonske in druge pravne podlage:

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91, 8/96),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) (Ur. l. RS, št. 96/2002),
- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/2001),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka (Ur. l. RS, št. 76/2013),
- Odlok o ustanovitvi skupnega organa občin za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnem zavodu Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, (Ur. l. RS, št. 76/2013),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/2003),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/2003),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/2003),
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (Ur. l. RS, št. 100/2003),
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS, št. 105/2003),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88/2003),
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (Ur. l. RS, št. 127/2004),
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 43/2004),
- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o javnih financah,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava,
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 20/2004),
- Standardi za splošne knjižnice 2005-2015,
- Nacionalni program kulture,
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka,
- Dogovor med vlado in sindikati o podaljšanju ukrepov,
- Strateški načrt Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka za obdobje 2013 – 2020, 2012,
- Statut javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, 2013,
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka, 2013.

1.1. Javni interes

V javni interes na področju knjižnične dejavnosti sodijo:

- optimalna ponudba knjižničnega gradiva;
- ponudba informacij in storitev, ki so osredotočene na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja;
- informacijsko opismenjevanje in podpora vseživljenjskemu učenju;
- zagotavljanje prostorskih pogojev in opreme za uporabo gradiva, pridobivanja informacij in smotrne izrabe prostega časa v knjižnici;
- omogočanje dostopa do domoznanske zbirke za lokalne študije;
- omogočanje dostopa do svetovnih virov informacij, zlasti s pomočjo elektronskih publikacij in interneta;
- medknjižnična izposoja iz domačih in tujih knjižnic.

1.2 Plan 2015 v številkah

članstvo 2015 – 10.100 aktivnih uporabnikov
 prirast gradiva 2015 – 10.000 enot
 obisk Škofja Loka – 125.000 uporabnikov
 obisk krajevnih knjižnic - 90.000 uporabnikov
 izposoja gradiva Škofja Loka – 360.000 enot
 izposoja gradiva krajevne knjižnice – 300.000 enot
 število prireditev in dogodkov – 620
 - od tega za odrasle 70, za otroke in mladino 550
 število obiskovalcev prireditev – 12.500

2. MREŽA KNJIŽNICE IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA

V nadaljevanju si oglejmo področje delovanja in stanje mreže Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka.

2.1. Prebivalstvo

Knjižnica deluje na področju občin Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri.

TABELA 1 – Prebivalstvo po občinah (stanje 1.7.2014)

<i>občina</i>	<i>preb. skupaj²</i>	<i>mladi do 15 let</i>
Škofja Loka	22.920	3.829
Gorenja vas – Poljane	7.361	1.545
Železniki	6.745	1.179
Žiri	4.845	834
skupaj	41.871	7.387

Ena od posebnosti, ki je vredna pozornosti pri načrtovanju dela knjižnice je podatek za občino Gorenja vas – Poljane, da je delež otrok, starih manj kot 15 let, predstavlja 21% prebivalstva, kar je najvišji delež med občinami v Sloveniji. Slovensko povprečje je 14,7%. Delež te skupine v mreži knjižnice pa je 17,6%, kar je tudi več od navedenega slovenskega povprečja.

2.2. Prostor in zbirke

Knjižnica izvaja svojo dejavnost s pomočjo knjižnične mreže, ki ji sestavljajo osrednja knjižnica v Škofji in krajevne knjižnice na Trati, Gorenji vasi, v Poljanah, Železnikih in Žireh. Knjižnica pa s fondom potujoče knjižnice oskrbuje tudi dve izposojevalni mesti – v Domu starejših občanov v Škofji Loki in v Podružnični šoli Sovodenj, kjer se z nakupi izgrajuje tudi stalna zbirka z namenom postopne ureditve nove krajevne knjižnice.

² stanje po 1.7.2014, podatek s spletne strani: <http://www.stat.si>

TABELA 2 - Stanje prostorov in zbirke gradiva:

	m ²	normativ m ²	fond (2014)	normativ
Škofja Loka	839	2.590	129.890	100.734
Trata	114	300	20.753	<i>skupaj Loka</i>
Gorenja vas	70	353	19.834	20.680
Poljane	82	300	10.810	11.440
Železniki	184	511	26.155	29.951
Žiri	180	416	27.151	21.688
Sovodenj	30	-	1.676	---
skupaj	1.499	4.470	236.258	184.549

*površina po veljavnem Standardu za splošne knjižnice, 2005. Normativ za najmanjšo površino enote krajevne knjižnice je **minimalno 300 m²***

Knjižnica s svojo zbirko dosega in presega normative predvsem v Škofji Loki in Žireh, v ostalih krajevnih knjižnicah pa ne. Predvsem v omenjenih enotah knjižnice bo še naprej potrebno skrbeti za povečan odpis fonda s pozornostjo na ažurnost strokovnega gradiva in ohranjanju kvalitetnega vsebinskega nivoja leposlovja.

Glavni problem pa je prostorski primanjkljaj, saj bistveno odstopamo od potrebnih površin za izvajanje dejavnosti. Priznati pa je potrebno, da se kljub slabim časom za investicije v bližnji prihodnosti za prostore raznih enot knjižnice, vseeno kaže nekaj pozitivnih premikov. V letu 2013 je bil delno zmanjšan prostorski primanjkljaj v Škofji Loki s selitvijo in povečanjem Oddelka za otroke in mladino v Škofji Loki (selitev oddelka na Namu). Za 56m² pa je bil tudi povečan prostor Krajevne knjižnice v Železnikih.

V letu 2014 je Občina Gorenja vas – Poljane pričela reševati problem Krajevne knjižnice v Gorenji vasi, ki naj bi v letu 2016 našla nove prostore v mansardi obnovljenega Sokolskega doma.

Nerešen pa ostaja tudi glavni prostorski problem - celostna rešitev stiske v Škofji Loki. Omenjena selitev oddelka za otroke in mladino je le delno razbremenila prostorsko stisko, organizacijsko ločena enota pa ob tem pomeni tudi večje organizacijske in delovne težave.

2.3. Članstvo, izposoja in obisk

2.3.1. Članstvo

V letu 2014 je bilo v vse enote knjižnice vpisanih **10.283 bralcev ali 24,6 %** vsega prebivalstva na območju Upravne enote Škofja Loka. Na območju Upravne enote Škofja Loka je od oseb, mlajših **od 15 let, 55 % članov knjižnice**. Število članov v tej skupini je v letu 2013 naraslo za 1,6%! Pregled vpisanih bralcev po občinah in starostnih skupinah prikazuje Tabela 3.

TABELA 3 – Prebivalstvo in članstvo KIT (2014)

Občina	Število prebivalstva		Število članov knjižnice			
	skupaj	do 15.leta	Skupaj	%	do 15.leta	%
Škofja Loka	22.934	3.829	6.263	27 %	2.271	59 %
Gorenja vas-Poljane	7.330	1.545	1.799	25 %	886	57 %
Železniki	6.760	1.179	1.095	16 %	458	39 %
Žiri	4.834	834	1.097	22 %	415	50 %
CSS	0	0	29		0	
Skupaj	*41.858	7.387	10.283	25 %	4.030	55 %

*podatki stat.si (1.1.2014)

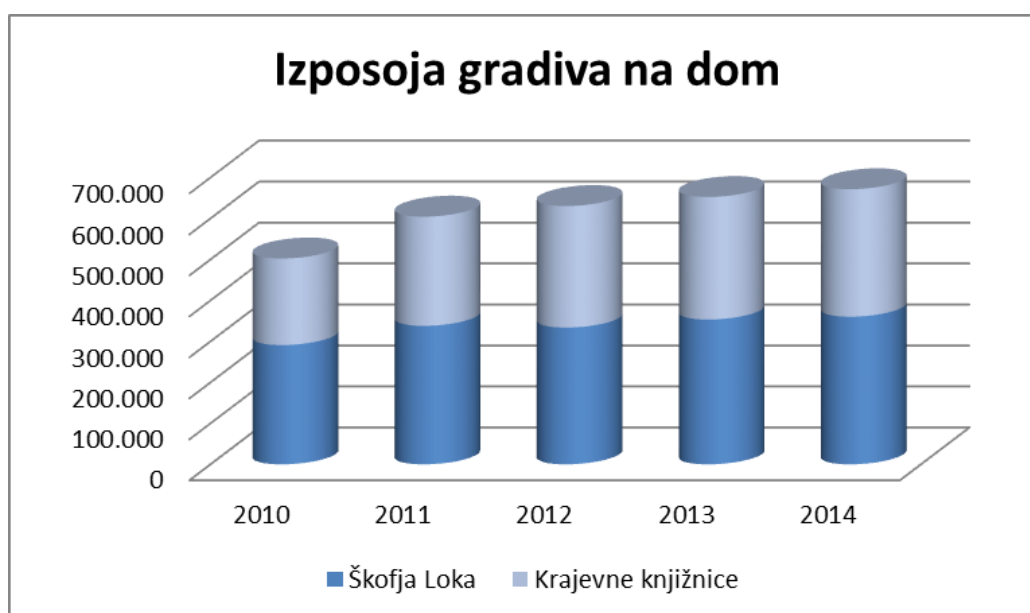
Podatki, ki jih navajamo v statistiki za leto 2014, vključujejo izključno bralce, ki so uporabljali storitve knjižnice v letu 2014 (t.i. »aktivni bralci«). Število aktivnih bralcev še vedno počasi narašča. Delež aktivnih bralcev pa ne dosega priporočila Centra za razvoj knjižničarstva pri NUK-u, ki priporoča, da naj bo v knjižnico vključenih vsaj 40 % vseh prebivalcev s svojega območja in vsaj 60 % mladine do 15. leta. Temu deležu se počasi in uspešno približujemo.

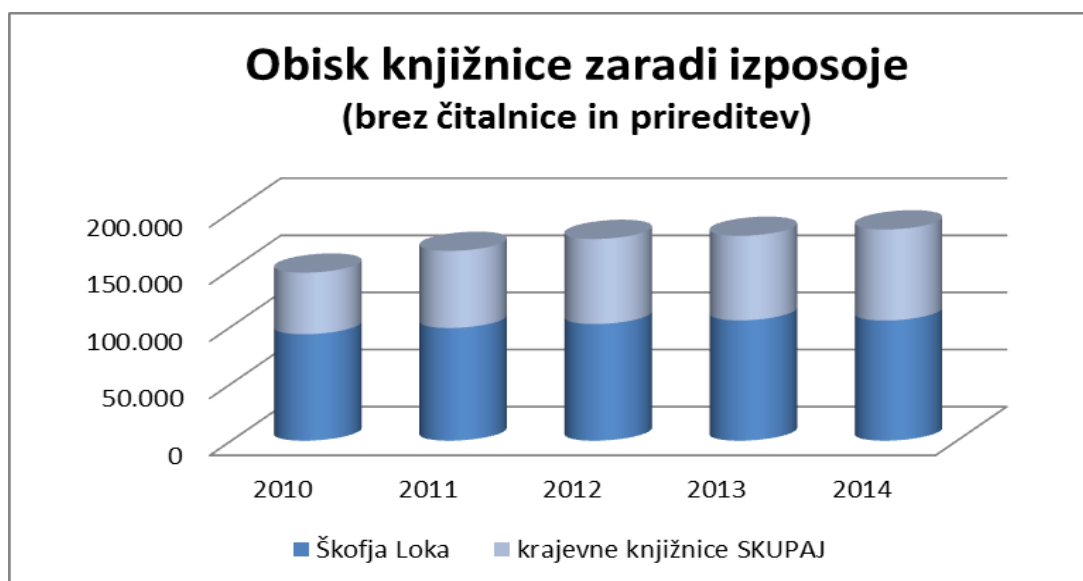
K povečanemu včlanjevanju bi pripomoglo brezplačno članstvo, kot ga predvideva Zakon o knjižničarstvu, ki bi bilo mogoče, če bi občine, ustanoviteljice knjižnic, zagotovile za delovanje knjižnic dovolj sredstev za vse materialne stroške. Precejšnji delež teh stroškov namreč sedaj pokrivamo sami z drugimi viri sredstev za opravljanje javne službe (t. im. lastnimi sredstvi), kajti **nedvoumno je, da se na isto člansko izkaznico knjižnično gradivo izposoja večje število uporabnikov.**

2.3.2. Izposoja

Kljub splošnim trendom in napovedim o zmanjšanju obiska in izposoje v splošnih knjižnicah v svetu in pri nas, v mreži Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka bistvenega upada te dejavnosti v preteklih letih (2010 – 2014) še nismo zaznali.

GRAF 1 – Izposoja gradiva na dom (2010 – 2014)

GRAF 2 – Obisk knjižnice zaradi izposoje (2010 – 2014)**Komentar:**

*Pri obeh grafih so upoštevani le podatki, ki so tudi strojno evidentirani (šteti) v programu COBISS. Pri izposoji gradiva tako niso upoštevani podatki **ocene izposoje** gradiva v čitalnico, pri obisku pa niso upoštevane **ocene obiska** v čitalnicah ter na prireditvah / dogodkih.*

2.3.3. Obisk

Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka z vsemi enotami je v letu 2014 obiskalo **232.586 bralcev**, ki so si sposodili knjige, jih vrnili, prišli v čitalnico ali se udeležili knjižničnih prireditev. Trend obiska samo zaradi izposoje gradiva pa ostaja na približno enaki ravni kot v preteklih letih.

2.4. Kadrovska zasedenost

Za izvajanje dejavnosti knjižnice je potrebno imeti ustrezno število usposobljenega kadra. Oglejmo si razmerje med obstoječim stanjem in normativi, katerih izpolnjevanje omogoča zahtevan obseg dela splošne knjižnice.

Sicer pa razmerje med stanjem kadrovske zasedenosti in minimalnim standardom prikazuje naslednja Tabela 4:

TABELA 4 - Zaposleni po zasedbi delovnih mest in sistemizacija (na dan 31. 12. 2014)

ZASEDBA DELOVNEGA MESTA	stopnja izobrazbe	*sistemizacija (št. mest)	obseg zaposlitve (zasedenost mesta)
1. strokovni delavci			
- knjižničar	V.	2	2
- višji knjižničar	VI.	6	5,5
- bibliotekar (VII/1 in VII/2)	VII.	8,5	7,6

Skupaj		16,5	15,1
2. drugi zaposleni			
- računovodja-administra.	V.	1,5	1 (VI)
- knjižnični manipulant	IV.	4	-
- čistilka	III.	1	1
- računalničar-informator	VII.	1	-
- direktor	VII.	1	1
Skupaj		8,5	3
SKUPAJ		25	18,1

Razkorak med potrebami in stanjem se na tem področju postopoma zmanjšuje, vendar narašča število dodatnih programov in odprtosti. Zato si bo potrebno še naprej prizadevati za dodatne zaposlitve, zlasti na področju opravljanja pomožnih del (knjižničnih manipulantov), saj je z obstoječim kadrom večkrat težko zagotavljati doseženi nivo storitev, **nadaljnega širjenja obsega dela in nalog pa ne bo več močno izvajati.**³

Pri delu knjižničnih manipulantov si pomagamo z osebami, zaposlenimi preko programa javnih del.

3. IZGRADNJA KNJIŽNIČNE ZBIRKE

Izgradnja knjižnične zbirke še vedno ostaja eden od temeljev delovanja splošnih knjižnic. V Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka se bomo tudi v letu 2015 trudili z nakupom klasičnega knjižnega gradiva doseči predpisane normative in ob tem upoštevati tudi specifične potrebe in zahteve lokalnega okolja.

V letu 2015 bomo več pozornosti in sredstev namenili tudi rednemu nakupu in dopolnjevanju zbirke e-knjig v sistemu Biblos.

Žal pa že več let zapored opažamo zniževanje sredstev za ta namen, tako da se tudi število kupljenega gradiva iz leta v leto počasi zmanjšuje.

3.1. Normativi in vsebinski okvir predvidenih nakupov v letu 2015

Osnova za izračun potrebnega števila gradiva so navedeni v Standardih za splošne knjižnice, 2005. Ti nas zavezujejo k naslednjemu nakupu:

- 250 enot knjižnega gradiva na 1000 prebivalcev
- 25 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev
- osrednja knjižnica naj ima vsaj 100 naslovov informativnega periodičnega tiska

³ Povprečni strokovni delavec v slovenskih splošnih knjižnicah je v letu 2013 na dom izposodil 28.822 enot gradiva, v mreži Knjižnice Ivana Tavčarja pa v letu 2014 **44.458 enot**. Za primerjavo - v letu 2004 je en (1) strokovni delavec Knjižnice Ivana Tavčarja izposodil 38.845 enot.

- vsaka krajevna knjižnica naj ima 30 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska

Glede na število prebivalcev v mreži Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka (41.871 prebivalcev) to v letu 2015 pomeni nakup:

- 10.463 enot knjižnega gradiva
- 1.046 enot neknjižnega gradiva (CD, DVD, ...)

SKUPAJ 11.509 enot gradiva.

Ob tem je potrebno upoštevati še naslednja razmerja:

- razmerje med naslovi strokovne literature in leposlovjem – 60 % : 40 %.
- razmerje naslovov med gradivom za odrasle in otroke naj bi bilo 70 % : 30 %.

V dosednji zbirki takšnega razmerja pri gradivu za odrasle in otroke še nismo dosegli. Vzrok je delno v založniški produkciji in ponudbi na knjižnem trgu. Trudimo pa se, da bi se vse bolj približali temu normativu.

Ob vsem tem je potrebno kupiti še ustrezno število naslovov serijskih publikacij!

Glede na število prebivalcev, ki ga s svojim delovanjem pokriva posamezna enota knjižnice, bo gradivo okvirno razporejeno po prikazu v naslednji tabeli:

TABELA 5 – Razporeditev nakupa gradiva 2015

enota knjižnice	enot vsega gradiva	število prebivalcev
Škofja Loka	6.437 <i>od tega</i>	22.920*
Trata	(1.261)	(4.700)
Gorenja vas	2.068 <i>od tega</i>	7.361*
Poljane	(681)	(2.600)
Železniki	1.890	6.745
Žiri	1.395	4.845
skupaj	11.790	41.871

K vsem navedenim enotam je potrebno prišteti še nakup periodičnega tiska – vsaka krajevna knjižnica vsaj 30 naslovov in osrednja knjižnica v Škofji Loki vsaj 130 naslovov.

**število prebivalcev za Škofjo Loko in Gorenjo vas velja za vso občino (za posamezno enoto-Trata, Poljane, ustrezno zmanjšati).*

3.2. Financiranje nakupa knjižnega gradiva v letu 2015

Nakup knjižnega gradiva bo potekal iz treh virov:

- sredstva občin ustanoviteljic knjižnice,
- sredstva Ministrstva za kulturo (MK),
- lastna sredstva knjižnice (ustvarjeni prihodki – članarine, zamudnine, ...).

V prijavi na poziv za sofinanciranje nakupa knjižnega gradiva v letu 2015 s strani MK, so občine soustanoviteljice podale izjave o višini sredstev, ki ga bodo v letu 2015 namenile v ta namen.

Planirana sredstva za nakup knjižničnega gradiva s strani občin ustanoviteljic je naslednje:

TABELA 6 – Planirana sredstva za nakupa gradiva 2015

Občina	plan. sredstva občin 2015⁴	enote knjižnice
Škofja Loka	54.784	Za Škofja Loka in Trata
Gorenja vas – Poljane	16.000	za Gorenja vas in Poljane
Železniki	12.000	za Železniki
Žiri	10.000	za Žiri
SKUPAJ	92.784	

Ob omenjenem razpisu je Knjižnica za nakup gradiva v letu 2015 podala izjavo o zagotovitvi **17.000 EUR lastnih sredstev** za nakup gradiva!

Višina sredstev, ki jih bo za nakup gradiva namenilo MK v letu 2015, v času nastajanja tega načrta še ni znana.

Če bodo realizirana vsa nakazila, naj bi bilo v letu 2015 za nakup gradiva na voljo 141.014 EUR, kar bi pomenilo konec nenehnega upadanja sredstev (v letu 2012 - 151.684 EUR, 2013 - 148.208 EUR, v letu 2014 – 137.655).

Glede na povprečno vrednost cene ene enote (tiskane knjige), z omenjenimi sredstvi, kljub dodatku lastnih sredstev, ne bo možno zagotoviti nakupa gradiva v višini, kot ga zahtevajo standardi.

3.3. Odpis gradiva

Stanje iz tabele 2 v posameznih enotah knjižnice, prikazuje primanjkljaj oz. stanje gradiva, ki presega število glede na normative. Tudi v letu 2015 bomo zato nadaljevali z odpisom neažurnega gradiva predvsem v enotah, kjer presegamo normative, pa tudi v drugih enotah, kjer bomo opazili potrebe. Ena od skrbi za zbirko je namreč tudi zagotavljanje čim večjega obrata zbirke, kar pa dosežemo le z njeno ažurnostjo.

3.4. Domoznanska dejavnost

Osrednja knjižnica v Škofji Loki je dolžna opravljati tudi domoznansko dejavnost za vse svoje področje. Ta dejavnost bo v letu 2015 še naprej usmerjena v zbiranje in obdelavo gradiva z našega področja – predvsem drobnih tiskov, pa tudi ostalega tiskanega gradiva.

V primeru zagotovitve sredstev, bomo v dogovoru z Muzejskimi društvi Škofja Loka, Železniki in Žiri in preko Mestne knjižnice Kranj poskrbeli za čim večji obseg digitalizacije tega gradiva. MK Kranj je osrednja gorenjska ustanova, ki ima nalogo da skrbi za izvajanje digitalizacije domoznanskega gradiva, ki nastaja na Gorenjskem.

⁴ proračuni Občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Železniki in Žiri so sprejeti. V njih so tudi potrjena sredstva za nakup gradiva v navedeni planirani višini.

4. PRIREDITVE IN BIBLIOPEDAGOŠKA DEJAVNOST KNJIŽNICE

Obknjižnična dejavnost, kamor sodi tudi dejavnosti namenjene vzpodbujanju bralne kulture mladine in odraslih, oz. bibliopedagoške dejavnosti, so poleg omogočanja dostopa in izposoje gradiva najpomembnejši del delovanja knjižnice. **Zlasti pomembno je delo z mladimi uporabniki, saj angleška raziskava kaže, da kar 47% oseb, ki so knjižnico obiskovali kot otroci, ostane njen član in koristi njene storitve tudi ko odraste**, medtem, ko je delež tistih, ki se prvič vpiše v knjižnico kot odrasel uporabnik 25 %!⁵

4.1. Bibliopedagoška dejavnost za otroke in mladino obsega

- ure pravljic,
- igralne ure s knjigo,
- kreativne delavnice,
- počitniške delavnice,
- slovenski knjižni kviz za otroke,
- obiske otrok iz vrtcev in osnovnih šol,
- kvize za otroke v sodelovanju z ostalimi gorenjskimi splošnimi knjižnicami – Modri pes,
- projekt »Rastem s knjigo« (JAK) - z obiski otrok 7. razredov OŠ in 1. letnikov srednjih šol v knjižnici. V primeru, da bo projekt potekal tudi v letu 2015/2016, z začetkom v jeseni 2015, bomo z dejavnostjo nadaljevali.

4.2. Prireditve za odrasle:

- predavanja z diapozitivi,
- pogovori z ustvarjalci,
- prireditve, ki popularizirajo knjigo in branje,
- ostali dogodki in prireditve za katere obstaja interes v lokalnih okoljih knjižnic in s katerimi populariziramo knjižnico kot prostor srečevanj in združevanj posameznikov in skupin v teh skupnostih.

Izvedba prireditev je seveda najbolj pogojena s prostorskimi možnostmi, vendar se trudimo povečati število dejavnosti za mlade, **prostore knjižnice pa ob ustreznem nadomestilu ponuditi v uporabo tudi drugim skupinam za študijsko, informativno ali izobraževalno delo.**

5. KADROVSKI NAČRT IN IZOBRAŽEVANJE

O stanju in kadrovskih potrebah je bilo zapisano že v poglavju »2.4. Knjižnična mreža – zaposleni.« zato samo povzemamo! V knjižnici je redno zaposlenih 19 delavcev v ekvivalentu polne zaposlitve (EPZ) 18,1. Od tega je 15,1 strokovnih delavcev. Nov Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji, ki velja od decembra 2013 dalje pa predvideva 25 delovnih mest. Podrobnosti so prikazane v Tabeli 4.

Morebitno dodatno zaposlovanje je v skladu z ZUJF-2 prepovedano, zato si bomo tudi v letu 2015 delno pomagali z zaposlenimi preko programa javnih del, pri nekaterih drugih dejavnostih pa z zunanjimi izvajalci.

⁵ raziskavo je opravilo angleško ministrstvo za kulturo, medije in šport v okviru nacionalne statistike v letu 2011. Podatki so dostopni tudi na spletni strani: <http://www.culture.gov.uk/images/research/taking-part-Y6-child-adult-report.pdf> (14.10.2011)

5.1. Izobraževanje in usposabljanje

V nadaljevanju je predstavljen je okvirni načrt usposabljanja v letu 2015, ki ni podrobneje vsebinsko razdelan, saj ni mogoče vnaprej določiti vseh potreb, ki se bodo pojavile med letom. Na osnovi potreb pa lahko določimo nekaj trajnih prioritet iz navedenih okvirov:

- ure pravljič, priprava in izvedba prireditev za otroke in mladino – vsako leto vsaj 3 strokovni delavci,
- komunikacija z uporabniki, psihologija uporabnikov, strokovno svetovanje – vsako leto vsaj 3 strokovni delavci,
- redna izobraževanja NUK in IZUM (COBISS3/Katalogizacija) glede na novosti in potrebe dela,
- seznanjanje z novosti v računovodstvu in zakonodaji,
- obiski knjižnih sejmov in udeležba na mednarodni konferenci s področja dela splošnih knjižnic,
- udeležbe na strokovnih posvetovanjih.

TABELA 7 – Okvirni načrt usposabljanj v letu 2015

	področje usposabljanja	ocena zneska
1	delo z otroki in mladino	900
2	delo z odraslimi	900
3	izobraževanja IZUM (COBISS)	1.000
4	izobraževanja NUK	400
5	uprava (računovodstvo / direktor)	1.000
6	obiski sejmov (Ljubljana, Bologna)	900
7	ostalo (posvetovanja in strokovna srečanja)	1.500
	Skupaj	6.600

Sredstva za izobraževanje bom uporabljali premišljeno. Zaposlene bomo pošiljali le na izobraževanja, katerih znanja bomo lahko uporabili v svojih delovnih procesih, oz. so nujna za stik s stroko in spremembami v dejavnosti. V iskanju ustreznih in cenovno ugodnejših izobraževanj se bomo povezovali z ostalimi splošnimi knjižnicami gorenjskega področja. Navedena razporeditev sredstev je okvirna za posamezna področja in sledi končnemu načrtovanemu znesku.

6. DELOVNI KOLEDAR 2015

TABELA 8 – Delovni koledar 2015

Škofja Loka

ODPRTO Oddelek za odrasle	<i>vse mesece razen julij in avgust</i>	PON. – SRE., PET. ČET. SOB.	08.00 – 19.00 12.00 – 19.00 07.30 – 12.30
ODPRTO Oddelek za otroke in mladino	<i>vse mesece razen julij in avgust</i>	PON., SRE., PET. TOR., ČET. SOB.	10.00 – 19.00 10.00 – 17.00 12.00 – 19.00 07.30 – 12.30

ODPRTO POLETI Oddelek za odrasle in oddelek za otroke in mladino	1. julij – 31. avgust	TOR., SRE., PET PON., ČET.	08.00 – 14.30 12.00 – 19.00
ZAPRTO	1. januar	<i>četrtek</i>	<i>Novo leto</i>
	6. april	<i>ponedeljek</i>	<i>Velikonočni ponedeljek</i>
	27. april	<i>ponedeljek</i>	<i>Dan upora proti okupatorju</i>
	1. in 2. maj	<i>petek, sobota</i>	<i>Praznik dela</i>
	25. junij	<i>četrtek</i>	<i>Dan državnosti</i>
	31. oktober	<i>sobota</i>	<i>Dan reformacije</i>
	25. december	<i>petek</i>	<i>Božič</i>
	26. december	<i>sobota</i>	<i>Dan samostojnosti</i>

Trata

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij in avgust</i>	PON., SRE. PET.	14.00 - 19.00 10.00 – 15.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	SRE.	14.00 – 19.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica na Trati sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Gorenja vas

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij in avgust</i>	PON. TOR., ČET.	11.00 – 17.00 13.00 – 19.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	PON. ČET.	11.00 – 17.00 13.00 – 19.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica v Gorenji vasi sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Poljane

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij in avgust</i>	SRE. PET.	13.00 – 19.00 11.00 – 17.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	SRE.	13.00 – 19.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica v Poljanah sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Železniki

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij in avgust</i>	TOR., ČET., PET. SRE.	14.00 – 19.00 10.00 – 15.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	TOR., ČET.	13.00 – 19.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica v Železnikih sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Žiri

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij in avgust</i>	PON., TOR., PET. SRE.	14.00 – 19.00 10.00 – 15.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	PON. SRE.	14.00 – 19.00 10.00 – 17.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica v Žireh sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Na dan pred naslednjimi prazniki: 1. januar, 1. maj in 25. december, velja v Škofji Loki sobotni delovni razpored. Ostale enote pa so zaprte!

7. FINANČNI NAČRT, INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Finančni načrt je podrobneje opredeljen v priloženem računovodskem »Finančnem načrtu za leto 2015«.

Investicije in investicijsko vzdrževanje so del splošnega finančnega načrta navedenega v Tabeli 09. V nadaljevanju pa prikazujemo podrobnejši pregled, ki izhaja iz finančnih načrtov za leto 2015. Ti so bili posredovani občinam soustanoviteljicam knjižnice v avgustu in septembru 2014, zaradi potrebe priprave občinskih proračunov. V nadaljevanju povzemamo omenjene finančne načrte!

TABELA 9 – Povzetek finančnega načrta 2015

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA		FINANČNI NAČRT za leto 2015		
		SKUPAJ realizacija 2014 €	SKUPAJ FN 2015 €	IND
	SKUPAJ PRIHODKI	815.273	864.381	106%
1.	PRIHODKI ZA JAVNO SLUŽBO	815.273	864.381	
1.1.	Sredstva iz državnega proračuna	45.458	45.280	100%
1.1.1.	Za tekočo porabo	13.152	13.250	
1.1.2.	Za investicije	32.306	32.030	
1.2.	Sredstva proračuna občine	379.514	731.501	193%
1.2.1.	Za tekočo porabo	566.731	616.117	109%
1.2.2.	Za investicije	112.783	115.384	102%
1.4.	Drugi prihodki za javno službo	90.301	87.600	97%
	SKUPAJ ODHODKI	811.113	850.844	105%
1.	ODHODKI ZA JAVNO SLUŽBO	811.113	850.844	
1.1.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	415.882	432.087	104%
1.2.	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	61.923	63.518	103%
1.3.	Izdatki za blago in storitve za javno službo	172.354	192.825	112%
1.3.1.	Pisarniški in splošni material in storitve	38.957	47.304	121%
1.3.2.	Posebni material in storitve	469	1.100	235%
1.3.3.	Energija, voda, komunal. stor. in komunikacije	26.315	29.835	113%
1.3.5.	Izdatki za službena potovanja	1.200	1.750	146%
1.3.6.	Tekoče vzdrževanje	6.121	3.800	62%
1.3.7.	Na j e m n i n e in zakupnine	68.931	70.500	102%
1.3.10.	Drugi operativni odhodki	30.361	38.536	127%
1.7.	Investicijski odhodki	160.953	162.414	101%
	PRIHODKI-ODHODKI	4.160	13.537	
	prenos presežka iz preteklih let -gradivo	13.905	15.000	
	prenos presežka iz preteklih let -OS, vlaganja	1.959	0	
	RAZLIKA prihodki nad odhodki	20.025	28.537	

TABELA 10 – Investicije in investicijsko vzdrževanje – plan 2015

Občina Škofja Loka

namen	znesek	opis/opombe
knjižne police – Škofja Loka, Trata	2.000 EUR	
osebni računalniki – 4 kom	5.600 EUR	
licence windows 8.1.	650 EUR	
telefonska centrala	3.400 EUR	
brežžično omrežje	930 EUR	
stoli za čitalnico – 30 kom	1.100 EUR	
čitalniške površine-preureditev (podest)	1.820 EUR	
skupaj	15.500 EUR	načrtovano 15.500 EUR

*Občina Škofja Loka v proračunu namenja znesek za investicije za vsa društva ter knjižnico SKUPAJ. Kasneje pa sredstva deli glede na prioritete.

Občina Gorenja vas - Poljane

namen	znesek	opis/opombe
nepredvidene investicije	1.000 EUR	za Gorenjo vas, Poljane, Sovodenj
skupaj	1.000 EUR	načrtovano 2.900 EUR

Občina Železniki

namen	znesek	opis/opombe
knjižni regali	1.000 EUR	
skupaj	1.600 EUR	načrtovano 1.600 EUR

Občina Žiri

namen	znesek	opis/opombe
nepredvidene investicije	1.000 EUR	
skupaj	1.000 EUR	načrtovano 2.400 EUR

V času priprave Programa dela in finančnega načrta za leto 2015 smo že prejeli finančne načrte občin ustanoviteljic knjižnice, kjer so sredstva za investicije in nakup opreme že navedena. V znesku niso zajeta sredstva za knjige! Podatki o sredstvih za nakup gradiva so navedeni v Tabeli 5!

NAMESTO ZAKLJUČKA

Knjižnica je vpeta in neločljivo povezana z okoljem v katerem deluje. Stanju in zmožnostim lokalnih okolij je prilagojeno tudi načrtovanje njenega dela. Nekatera dejanja v preteklem letu nas prepričujejo, da tudi v zaostreni situaciji knjižnica lahko deluje uspešno. Rezultati nam kažejo, da je v teh časih še bolj potrebna o čemer pričajo tudi nekateri strokovni prispevki v tujem tisku.

V mednarodnih merilih obstajajo mesta, ki na indeksu kvalitete bivanja dosegajo najvišje ocene. To so mesta, ki imajo novo ali pa so obnovili staro splošno knjižnico, ugotavljata Rasmussen in Jochumsen⁶.

⁶ Rasmussen, C. and Jochumsen, H. (2009): The fall and rise of the physical library. – BOBCATSSS Symposium

Ljudje se bodo vedno želeli srečevati v nevtralnih prostorih ugotavlja britanski psihoanalitik Winnicott. To so prostori, ki povezujejo zunanji in notranji javni prostor, subjektivnost in objektivnost, prostori kjer se združujeta intimnost odnosov in ustvarjalnosti.

Navkljub rasti in razvoju digitalne tehnologije, v skupnostih še vedno obstaja jasna potreba po sodobnih, nevtralnih in fleksibilnih prostorih, kjer imajo prebivalci vseh starosti prost dostop do sveta znanja, do katerega dostopajo s pomočjo za to usposobljenih strokovnjakov-knjižničarjev⁷.

Zato knjižnica še naprej ostaja tisti skupni prostor skupnosti, ker lahko vsak najde kaj za sebe, za svoj prosti čas ali izobraževanje.

Direktor:
mag. Matjaž Eržen

Škofja Loka, 24.02.2015

⁷ Independant Library Report for England, DCMS, 2014; str. 5